



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **H. H.**
státní příslušnost Ukrajina
toho času Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 269, 735 64
Havířov
zastoupeného advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 1. 4. 2019 č. j. OAM-76/LE-VL14-VL13-2018, o udělení
mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokáta Mgr. Ladislava Bártý se určuje částkou 6 800 Kč, která mu bude proplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 1. 4. 2019 č. j. OAM-76/LE-VL14-VL13-2018 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že důvodem odchodu žalobce z vlasti v roce 1990 a následně opakovaně až do současné doby byla snaha o výdělek v zahraničí. O mezinárodní ochranu žalobce požádal z důvodu legalizace pobytu na území České republiky za účelem zaměstnání, protože na Ukrajině je špatná ekonomická situace a protože má finanční potíže. V případě návratu do země původu se obává mobilizace a zmínil se také o problémech s vnitřními státními orgány Ukrajiny. Tyto důvody podle žalovaného nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu ze dne 9. 4. 2019, kterou nijak neodůvodnil a ve které požádal, aby mu byl ustanoven pro toto řízení zástupce z řad advokátů. Jeho žádosti krajský soud vyhověl usnesením ze dne 6. 5. 2019 a zároveň ustanoveného advokáta vyzval k doplnění žaloby. Podáním ze dne 28. 5. 2019 právní zástupce žalobce doplnil jeho žalobu tak, že žalovaný nedostatečně a nesprávně vyhodnotil eventuální hrozbu vážné újmy hrozící žalobci ze strany ukrajinských státních orgánů. Žalobce v průběhu řízení uváděl jako důvody své žádosti o mezinárodní ochranu mimo jiné i nepřetržité dlouhodobé pronásledování ze strany ukrajinských státních orgánů souvisejících s jeho trestní minulostí, když byl soustavně předmětem šikany těchto státních orgánů a nedostalo se mu jakéhokoli zastání. Žalovaný toto jeho tvrzení účelově zpochybnil na základě toho, že žalobce v minulosti mohl svobodně vycestovat z území Ukrajiny. Takový názor žalovaného dle žalobce nelze akceptovat, neboť žalobce byl v minulosti vícekrát vydírán a nucen finanční prostředky vydělané v zahraničí vydávat za úplatky a „výpalné“. Je proto logické, že bylo v zájmu osob, které žalobce tímto způsobem vydíraly, aby byl pracovně činný v České republice a nebyl držen na Ukrajině. Žalobce tedy považuje vyhodnocení hrozby vážné újmy v případě jeho návratu na Ukrajinu žalovaným za nedostatečné a nesprávné a proto navrhoval, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2019 č. j. OAM-76/LE-VL14-VL13-2018 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).

5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 25. 4. 2018. Učinil tak poté, co byl rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství police Pardubického kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend č.j. KRPE-33018-20/ČJ-2018-170022-SV ze dne 19. 4. 2018 zajištěn podle ust. § 124 zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky za účelem realizace správního vyhoštění. V řízení o uložení správního vyhoštění žalobci bylo prokázáno, že nedisponuje žádným cestovním dokladem a po datu 3. 12. 2006 ani jiným platným vízem či platným povoleným k pobytu. Z jeho výpovědi vyplynulo, že přicestoval na území České republiky zcela účelově za prací v roce 1997 a v listopadu 2015 byl vyhoštěn a následně si zajistil občanský průkaz Rumunska. Tento občanský průkaz získal na ulici v místě svého pobytu na Ukrajině za úplatu 1 000 euro. Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že po podání žádosti o mezinárodní ochranu byl následně žalobce vyhoštěn rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 4. 2018. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce dne 27. 4. 2018 uvedl, že do České republiky jezdil za prací od roku 2000. V roce 2005 povolení pro cizince vrátil a od té doby zde pobýval na základě víza pro dlouhodobý pobyt. V roce 2005 mu byl odcizen cestovní pas a náhradní doklad mu Konzulát Ukrajiny nevystavil. Od té doby až do roku 2015 pobýval v ČR nelegálně. V roce 2015 byl zadržen cizineckou policií v Hradci Králové a obdržel správní vyhoštění na dobu tří let. Tehdy odcestoval a doma si vyřídil rumunský občanský průkaz za částku 1 000 euro. S tímto občanským průkazem cestoval do Polska a na Slovensko a posléze přijel do České republiky, kde jej chytili a zavřeli. Jako důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl finanční potíže, nevyhovující politickou situaci na Ukrajině, kdy hlasoval za někoho jiného a nyní je pronásledován vnitřními orgány. Jako další důvod uvedl nedostatek práce v zemi původu. Dne 3. 5. 2018 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobce popsal stejným způsobem průběh svého pobytu na území České republiky od roku 1990 a na dotaz, co jej přivedlo k vycestování z Ukrajiny v roce 2015, sdělil, že to byla vždy práce, peníze a s tím spojená ekonomická krize. Při pohovoru dále uvedl, že měl potíže s vnitřními orgány Ukrajiny, protože věděly, že přijel ze zahraničí a chtěly po něm nějakou část peněz. Dle jeho názoru jej vydíraly proto, že potřebovaly peníze na úplatky. Na dotaz, zda může popsat nějakou situaci, odpověděl, že to začalo od roku 1985 a konkrétních situací u něj bylo hodně. Popral se s jedním klukem na diskotéce kvůli holce; byla to první láska. Kvůli této rvačce jej nepovolali na vojnu, ale zavřeli ho na tři roky. Od té doby začal být pronásledován a vždy, když se procházel s dcerou, našli důvod jej zachytit. Bylo to kvůli tomu, že je bývalý trestanec. Z uvedeného důvodu také nemohl najít práci, ale vždy si nějakou našel, protože musel živit rodinu. K dotazu, kdo konkrétně jej zachytil, žalobce sdělil, že to byl každý policejní pracovník nebo někdo z obvodní policie. Podával stížnost, ale úřad proti policii nemůže nic dělat. Na dotaz, zda si někde dále stěžoval, uvedl, že čím více si na ně stěžuje, tím více jej pronásledují a nedávají mu žít. Byl s právníkem, který mu vysvětloval, že od té doby již uplynulo třicet let a že jeho trest je již vymazaný. Protože je pronásledovaný policií, nemohli mu pomoci ani na Ukrajinské ambasádě ohledně cestovního pasu. K dotazu, zda

měl jiné problémy se státní správou své země, policií, soudy nebo armádou žalobce uvedl: „To bude všechno. Oni přijdou v noci, zaklepou a člověk musí vstávat. Pořád otravují. Když jsem obdržel potvrzení o tom, že jsem neabsolvoval vojenskou službu, byl jsem předvolán na mobilizaci a já jsem nešel. Oni pořád za mnou chodili, kam ho odvezou“. Součástí správního spisu žalovaného jsou rovněž zprávy o zemi původu žalobce, a to:

- zpráva Freedom House z ledna 2019 nazvaná „Svoboda ve světě 2018 – Ukrajina“,
- informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č.j. 110372/2018-LPTP ze dne 16. 5. 2018 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí,
- informace Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 22. 1. 2018 o politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině, mezinárodních smlouvách o lidských právech a základních svobodách, vojenské službě a vnitřně přesídlených osobách,
- výroční zpráva Human Rights Watch 2018 ze dne 18. 1. 2018 a
- Výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016 o propuštění do zálohy vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace, na mimořádné období, povolaných během třetí fáze částečné mobilizace v souladu s Výnosem prezidenta Ukrajiny č. 15 ze dne 14. 1. 2015.

6. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle odst. 5 se ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, zejména zavedení účinného správního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo vážnou újmu, za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec má k ní přístup. Podle odst. 6 téhož ustanovení původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strany nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.

7. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

8. Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
9. Podle druhého odstavce téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo,
 - d) pokud by vycestování cizince, bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
10. Krajský soud potřebuje především připomenout, že napadené rozhodnutí přezkoumal z hlediska jediného namítaného žalobního bodu, tak jak byl uveden v doplnění žaloby učiněném právním zástupcem žalobce v jeho podání ze dne 28. 5. 2019. Tento spočíval ve způsobu, jakým žalovaný zpochybnil jeho tvrzení o problémech a pronásledování ze strany vnitřních ukrajinských státních orgánů, před jejichž šikanou se mu nedostalo zastání. Uvedené žalobcovo tvrzení žalovaný ve svém rozhodnutí zpochybnil tím, že žalobce mohl v minulosti bez problémů z Ukrajiny vycestovat. Toto odůvodnění je dle žalobce nepřijatelné se zřetelem k tomu, že v průběhu správního řízení uváděl, že byl vydírán a nucen finanční prostředky vydělané v zahraničí dávat jako úplatky a výpalné a je tedy logické, že bylo v zájmu osob, které jej vydíraly, držet jej v zahraničí a využívat toho, že byl výdělečně činným. To, že žalobci bylo tolerováno cestování z Ukrajiny do zahraničí, v žádném případě nemůže být důvodem pro znevěrohodnění jeho tvrzení o dlouhodobé šikaně, které na Ukrajině byl vystaven. Žalovaný podle něj nedostatečně a nesprávně vyhodnotil nebezpečí hrozící vážné újmy, v důsledku čehož nemůže napadené rozhodnutí žalovaného obstát.
11. S žalobcem lze souhlasit v tom, že samotná skutečnost, že po celou dobu údajných problémů s vnitřními státními orgány Ukrajiny opakovaně a plánovaně vycestovával přes hraniční přechod s plným vědomím státních orgánů jako ekonomický migrant, aniž by mu v tom kdokoli jakkoliv bránil, není důvodem pro znevěrohodnění jeho údajných obav z bezpečnostních složek státu. Nelze ovšem pominout, že udávané problémy s vnitřními státními orgány Ukrajiny žalovaný na straně šest svého rozhodnutí vyhodnotil také tak, že žalobce v tomto směru neuvedl naprosto nic konkrétního a nepodal ani rámcově vysvětlení, jak jej policie kontaktovala a pronásledovala nebo jak a kdo konkrétně jej vydíral. Události, o kterých se zmiňoval, nijak blíže nedatoval a hovořil v tomto směru o době téměř třiceti let před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany. S tímto hodnocením žalovaného se krajský soud zcela ztotožňuje především s přihlédnutím k pobytové historii žalobce na území bývalého Československé, později České republiky a také k tomu, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až poté, kdy byl zajištěn za účelem realizace rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. Lze tedy zcela souhlasit s názorem

žalovaného, že cílem jeho žádosti o mezinárodní ochranu byla především snaha legalizovat si pobyt na území České republiky a vyhnout se správnímu vyhoštění. Krajskému soudu je z jeho úřední činnosti známo, že podle informace ministerstva zahraničních věcí č.j. 107283/2016-LPTP ze dne 25. 7. 2016 je možno podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci. Stížnost proti postupu policejních složek lze podat u prokuratury, popř. u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okrsku. Pokud strana, která podává stížnost, není aktivní, může se prošetření významně protáhnout. Stížnost je možno podat u okresního nebo obecního oddělení ministerstva vnitra či soudu. Stejně tak podle informace ministerstva zahraničních věcí č.j. 110105/2014-LPTP ze dne 1. 8. 2014 je možno proti postupu policejních složek podat stížnost u prokuratury, popř. u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okresku. U prokuratury je možno stejně tak podat stížnost i proti konání jiných orgánů státní moci. Žalobce se tedy mohl dovolávat u příslušných policejních a jiných orgánů státní moci ochrany proti vymáhání finančních prostředků či jím udávané šikaně ze strany policistů. Na otázku, zda si stěžoval na jednání policistů, odpověděl, že podával stížnost, avšak úřad proti policii nic nemůže dělat. Na dotaz, zda si stěžoval někam dál, uvedl, že čím více si na ně stěžuje, tím více jej pronásledují. Právník mu vysvětloval, že od té doby již uplynulo 30 let a že jeho trest je už vymazaný. Žalobce tedy uvedených prostředků právní ochrany nevyužil, v zemi původu se svou situací řešit nepokusil a nelze tedy jednoznačně tvrdit, že by mu v případě podané žádosti u kompetentních státních orgánů byla tato pomoc odmítnuta či nebyla poskytnuta v potřebném rozsahu.

12. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu žalobce zamítl, přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
13. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v tomto řízení úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).
14. Ustanovenému právnímu zástupci žalobce byla přiznána odměna za jeho zastupování v rozsahu dvou úkonů právní služby po 3 100 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč, celkem tedy 6 800 Kč v souladu s ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 20. listopadu 2019

JUDr. Petr Indráček
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje